

Nordafrika. Dagens kommunike fra Nordafrika melder om intens luftvirksomhet over Tunis og den midtre del av Middelhavet. 48 fiendtlige fly er blitt ødelagt, derav var 18 store tyske transportfly som man tror gikk med olje. 12 egne fly gikk tapt. I et angrep mot en fiendtlig konvoy i Stredet ved Sicilia ble en destroyer sprengt i luften og andre fartøyer bragt i brann. Napoli har to ganger vært utsatt for voldsomme angrep i løpet av de siste to dager. Det var amerikanske bombefly av største type som ble benyttet, og havneanleggene og dokkene som var deres mål. Det ble oppnådd bombetreff på 14 av skipene på havna. Det ble også rettet angrep mot en flyplass i nærheten av byen, og minste 25 fiendtlige maskiner ble ødelagt på bakken. Dette angrep er det første som blir utført av allierte fly mot mål i Europa fra baser i Nordafrika. Fra dette første angrep vendte alle amerikanske fly tilbake. Fra det siste tokt mot Napoli foreligger ennå ingen enkeltheter. Mål på Sicilia og Sardinia er også blitt bombet. - Om kampene til lands i Tunis meldte gårsdagens kommunike om fortsatt amerikansk fremgang i el Guettar området, hvor to nye høyder er blitt erobret. Fienden yder imidlertid sterk motstand og sinker de allierte framrykning ved utlegning av miner. - Dagens kommunike fra det allierte hovedkvarter melder at virksomheten i Tunisia innskrenker seg til patruljevirkosomhet. - Luftangrep. Hver natt og hver dag har styrker fra den britiske luftflåte hamret løs på de fiendtlige mål. Natt til lørdag ble ubåthavnene på Frankrikes vestkyst, Lorient og St. Nazaire angrepet av britiske bombefly. Søndag foretok en stor styrke av amerikanske flyvende festninger et voldsomt angrep mot Renault-fabrikkene utenfor Paris. På hjemveien ble de møtt av kraftig motstand av tyske jagere, 25 av disse ble skutt ned. Angrepet ble foretatt med eskorte av britiske jagerfly, 7 av disse gikk tapt. 4 flyvende festninger vendte heller ikke tilbake. En film som er opptatt under angrepet viser at knapt en eneste bygning ved hele fabrikanlegget undgikk å bli skadet. - Under angrepene søndag deltok norske jagere uten egne tap og ødela to fiendtlige fly og sannsynligvis to til og skadet fem andre. Det britiske luftdepartement meddelte mandag at to fiendtlige skip er senket og et tredje skadet utenfor norskokysten. - Natt til mandag var det flåtehavnen Kiel som var de britiske bombeflys mål, og i dagslys mandag ble det gjort et virkningsfullt angrep mot Erla-fabrikkene i Antwerpen. Angrepet ble utført av amerikanske flyvende festninger og Liberator bombefly eskortert av squadroner av allierte jagere. Erla-fabrikkene fremstiller flymotorer; fotografier tatt under toktet viser at det ble gjort alvorlig skade. Andre bombefly angrep igår dokker og skip i havnen i Brest. 7 allierte bombefly og 2 jagere gikk tapt under disse angrepene mandag. En norsk squadron skjøt ned 2 Focker 190 og skadet en Messerschmidt 109. Denne siste ble sannsynligvis også skutt ned.

Russland. Fra Russland meldes at sovjettroppene nå er gått til angrep mot fiendens brohode i Kuban-området. Dagens sovjetrussiske kommunike melder at de russiske tropper har vunnet ytterligere terreng. Ifølge meldingene står en russisk kolonne nu bare 25 km. nordøst for Novorossisk. Nye tyske angrep ved øvre Donetz er blitt slått tilbake av russerne, mens disse fremdeles holder flere bruhoder på vestbredden av elven. - I Leningrad-avsnittet foregår til dels heftige kamper, og 42 tyske bombefly er blitt ødelagt under et bombeangrep mot Leningrad i helgen, 7 russiske gikk tapt.

Sverige. Fra Stockholm meldes at den svenske presse nu bringer opplysninger fra offisielt hold om de tyske transitter gjennom landet. Betydningen av dette ligger ikke i selve opplysningene, som jo for det meste var kjent fra før, men i det at den svenske regjering nu offentliggjør dem. Det viser at det stigende krav fra befolkningen om å få slutt på disse transittene har gjort et visst inntrykk på myndighetene. Det hersker ingen tvil om at regjeringen vilde ha hele det svenske folk med seg om de gjorde om avtalen med tyskerne om transitt av tropper gjennom landet, og at den har vakt almindelig misnøye i landet, ikke minst på bakgrunn av begivenhetene i Norge. Det fører visse rettigheter med seg å være en nøytral stat, men også forpliktelser. Sverige har forpliktelser overfor Norge, og overfor norske menn og kvinner som ikke har oppgitt forsvaret av sitt land og av friheten. Det er meget som tyder på at svenskene nu er klar over dette forhold, og at de vil føre en mere bestemt politikk og muligens ta transitspørsmålet opp til ny overveielse. Det er Times' Stockholm-korrespondent som kommer med disse uttalelser. -

Steinbeck's bok om Norge "The moon is down", er blitt filmet og ble forevist for en rekke innbudte, deriblandt Kong Håkon, forleden. Paul Muni slipper hovedrollen, og inntekten av denne første forestilling, over kr. 20.000, tilfaller i sin helhet Kong Håkon's Hjelpefond.

EIENDOMSRETTEI I DE OKKUPERTE LAND

Den 5. januar 1 år ble det avgitt en erklæring av 17 allierte regjeringer plus den franske nasjonalkomite angående den fremtidige eiendomsrett til formuesgjenstander i de okkuperte land som på en eller annen måte er kommet i akseptantenes besiddelse.

I erklæringen heter det at de okkuperte land er gjenstand for "en systematisk utplyndring, som dog ofte har form av den mest omhyggelig kamouflerte økonomiske penetrasjon og som omfatter all slags eiendom, fra kunstverk til varelager, fra umyntet gull og pengesedler til obligasjoner og aksjer i alle slags forretningsforetagender."

Det foreligger bevis, uttaler de allierte regjeringer, for at det fra aksehold gjøres forsøk på å gjemme unda den stjålne eiendom i nøytrale land og å overtale nøytrale statsborgere til å opptræ som gjømmere av tyvegods.

Erklæringen angår altså i høy grad også de nøytrale stater, og er derfor oversendt de nøytrale regjeringer. De allierte regjeringer erklærer alle slike transaksjoner og overføringer ugyldige, og er fast besluttet på ikke å akseptere eller tolerere slik utplyndring, hvilken form den enn gis. De erklærer videre at de skal gjøre alt som står i deres makt for å hindre slike metoder. De forbeholder seg derfor rett til "å erklære ugyldig enhver overlatelse eller formidling av eiendom, rettigheter eller interesser av alle slag, som enten befinner seg eller har befunnet seg i områder som direkte eller indirekte er kommet under kontroll av eller i de fiendtlige regjeringers besiddelse, eller som tilhører eller har tilhørt personer (også ukjente personer) bosatt innen slikt område". Denne advarsel, som særlig rettes til personer i nøytrale land, kommer til anvendelse hvad enten transaksjonene har hatt form av åpenlys plyndring og herjing eller de har syntes formelt lovlige og synes å ha kommet i stand frivillig. Det betones således at den gjelder like meget for tyveri eller tvangssalg av kunstverk som for tyveri eller overlatelse av eiendomsobligasjoner.

Det tilkommer den lovlige regjering i hvert land å undersøke og fatte beslutninger angående transaksjonenes gyldighet eller ugyldighet etter hjemkomsten. Imidlertid forkynner de undertegnende regjeringer, som representerer alle de okkuperte land i Europa samt det britiske imperium, USA, Sovjetunionen og Kina sin fullstendige solidaritet, og de forplikter seg til gjensidig å støtte hverandre og overensstemmende med rettsprinsipper undersøke og eventuelt sette i verk ugyldighetserklæringer som kunde komme til å strekke seg utover det ene lands grenser og må behandles av to eller flere regjeringer. - Partene er også blitt enige om så langt som mulig å følge samme politikk, og har i den anledning besluttet som et første skritt å nedsatte en komite av sakkyndige som skal ha til oppgave å studerende gjeldende lovgivning og å notte og samle alle opplysninger. Det følges noenlunde samme fremgangsmåte som i spørsmålet om å stille de sakalte krigsforbrytere for retten. - -

Allerede i desember har den norske regjeringen i London utferdiget en anordning hvori det bl.a. prinsipielt fastslås, at eieren uten vederlag og uten hensyn til innhaverens gode tro kan kreve å få igjen sin eiendom.

Flere ganger tidligere har den norske regjering vedtatt forholdsregler ved lov eller av annen karakter med sikte på å motvirke overgrep på det økonomiske område fra tyskerne eller quislingene. Med hensyn til formueskonfiskasjoner i Norge minner regjeringen allerede i sin kungjering av 8. januar 1941 om at konfiskasjon av privat eiendom i Norge, likesom overføring av konfiskerte formuesgjenstander og verdipapirer gjennom forselgelse eller på annen måte er ulovlig uten lov og dom. - Ved den provisoriske anordning av 29. juli 41 ble det bestemt at dommer og beslutninger som var falt under okkupasjonstiden og alle administrative avgjørelser kunde gjenopptas til ny behandling og prøvning når Norge atter ble fritt. Den provisoriske anordning av 3. okt. 41 retter seg mot tyske oppkjøp av norske industriaksjer, og den provisoriske anordning av 9. oktober 42 sørger for at nordmenn som på grunn av krigen ikke har kunnet anmelde fordringer o.l. ikke skal lide tap i den anledning.

Den provisoriske anordning av 18. desember gjelder ugyldighet av rettshandler m.m. § 1 bestemmer at formuestransaksjoner, foretatt på okkupert område etter 9. april 40, innen en frist av 6 måneder etter våpenstillstanden under visse forhold kan erklæres helt eller delvis ugyldig eller forandret, hvis det bevises eller i overveiende grad gjøres sannsynlig at transaksjonene ble forårsaket eller påvirket av ulovlig tvang eller av frykt for overgrep. Det samme gjelder når de beror på ekstraordinære forhold fremkalt av okkupasjonen, og det skulle være åpenbart urimelig hvis de blir opprettholdt.

§ 2 handler om konfiskasjon som foretas av tyskerne eller quislingregimet. Ulovlig konfiskasjoner sidestilles med tyveri eller ran, og eieren kan kreve konfiskert eiendom tilbake uten vederlag. § 3 stadfester bøtStraff opptil 100.000 kr., eller fengsel opptil 3 år, eller begge deler, for den som gjør seg skyldig i slik konfiskasjon. § 4 bestemmer at salg eller pantssettelse av eiendom tilhørende staten, kommunene eller offentlige institusjoner skal erklæres ugyldige, hvis ikke kongen bestemmer annet.